

ELŐFIZETÉSI ÁR KÜLFÖLDRE:

A német birodalom államaiba negyedévenként 5 márka (6 korona). — Franciaország, Svájc, Spanyolország, Olaszország, Belgium és a Balkán államok területére negyedévenként 7 frank (7 korona). — Angliába és Skótszágba negyedévenként 3 shilling (7 korona 20 fillér). — Oroszországba negyedévenként 3 rubel (7 korona 50 fillér). — Az Északamerikai Egyesült Államokba negyedévenként 2 dollár (10 K).

SZERKESZTIK: Dr. VÁRADI ANTAL és Dr. FALK ZSIGMOND

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, V., HOLD-UTCA 7.

gas, nagy gyűrűalakú terem, széles ablakkal, márvány-oszlopokon nyugvó boltíves mennyezettel. Az előcsarnok hátsó falát az oszlopok fülkékre osztják.

A város felé eső középső fülkében van elhelyezve Erzsébet királyné karrarai fehér márványból kifaragott mellszobra, *Stróbl* Alajos kiváló alkotása. A szobor izléses talapzaton áll, amelynek alsó része haraszi mészkőből, felső része ruszcai márványból való. A szobor fülkéjének háttérét ornamens mozaikfreskó díszíti. A szobortól jobbra-balra eső fülkében két figurális freskót helyeznek el. Az egyik azt a jelenetet ábrázolja, amikor Erzsébet kijavítja Szent István palástját, a másik meg Erzsébet megkoronázását.

A díszes építményt 8-án, kisasszony napján adták át a közhasználatnak. A körmánt *Molnár* Viktor kultuszminiszteri államtitkár képviselte, a székesfőváros részéről *Bárczy* István polgármester vette

át az építményt. A szép ünnepélyen nagy számú közönség vett részt.

Husz millió koronás alapítvány.

Kaszalik Jenő dúsgazdag budapesti háztulajdonos s volt huszárszázados végrendeletét, — aki március havában halt el — szeptember 1-én hirdették ki a fővárosi IV. kerületi kir. járásbírósnál.

A bécsi belvárosi járásbírósa ez év tavaszán megtagadta *Kaszalik* Jenő végrendeletének kiadását. A hagyatéki eljárásra illetékes budapesti IV. kerületi járásbírósa a megtagadó határozat ellen a magyar királyi igazságügyminiszteriumnak azt az előterjesztést tette, hogy az osztrák igazságügyminiszternél a kiadás elrendelése érdekében lépjen közbe. Ez meg is történt. A közbelépésnek az lett a végső eredménye, hogy a bécsi legfelsőbb törvényszék a magyar bíróság álláspontját fogadta el s végső fokon jogerősen kimondta, hogy a

bécsi belvárosi járásbírósa törvényellenesen járt el, mikor a végrendelet kiadását megtagadta.

Augusztus 30-án *Perényi* Jenő negyedik kerületi járásbíró, aki az ügynek előadója volt, Bécsbe utazott, ott a végrendeletet átvette s lepecsételve hazahozta.

A hagyatéki bíróság a végrendeletet szept. 1-én hirdette ki. A végrendelet 1880-ban Bécsben kelt német nyelvű szöveggel, ezt egy 1886-ban kelt fiókvégrendelet részben módosítja, részben kiegészíti. *Kaszalik* Jenő eme végrendeletével minden vagyonát, melynek értéke legalább tízenyolc-husz millió korona, közcélra hagyta. Csupán egyik barátjának juttatott százezer koronát. Azt rendelte, hogy egész vagyonából egy nagyszabású alapítványt létesítsenek a középosztály oly tagjai részére, akik önhibájukon kívül tönkre jutottak vagy keresetképtelenné váltak.

Kaszalik Jenőnek egyetlen testvére maradt: *Kaszalik* Eugénia, akit azonban a végrendelet az öröklésből teljesen kizár. Az alapító az alapítványt néhai szülei, *Kaszalik* Ferenc és Erzsébet nevére tette. Kikötötte, hogy az alapítványból művészi emléket állítsanak szüleinek azon a helyen, ahol az elszegényedett középosztály számára az alapítványból menhelyet fognak építeni. Az alapítványt a közalapítványi királyi ügyigazgatóság fogja kezelni.

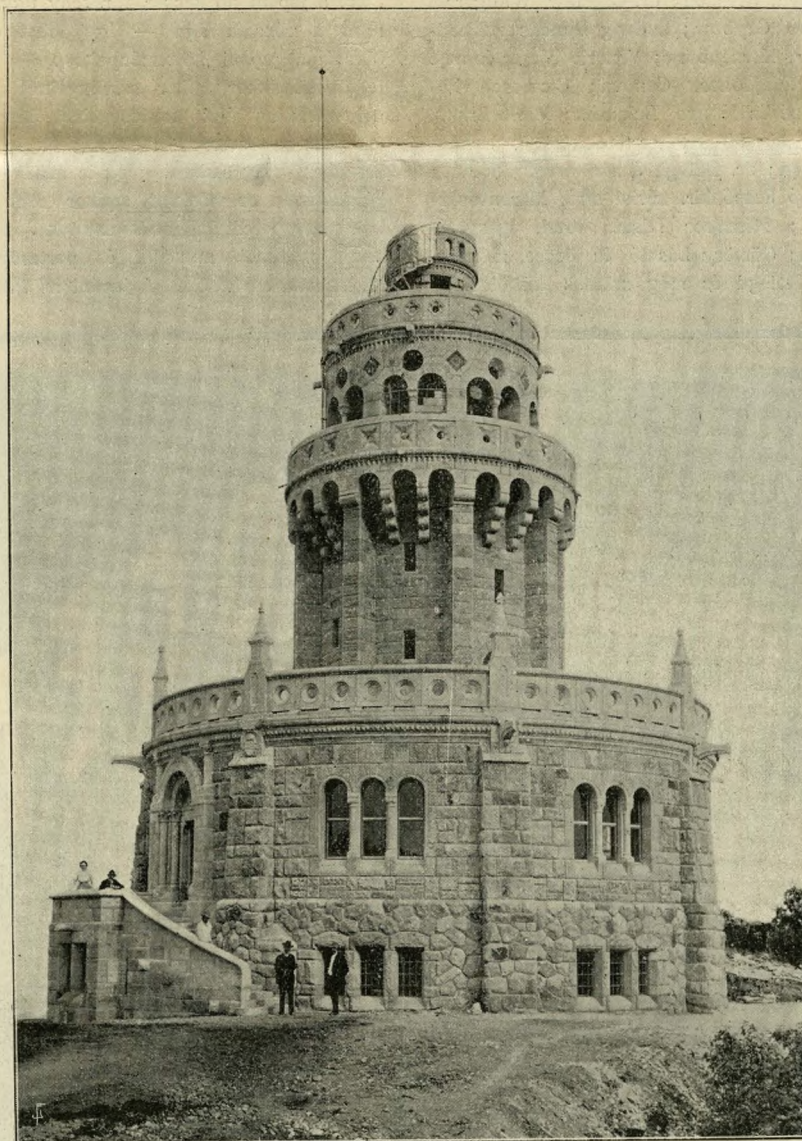
A hét eseményei.

Az Erzsébet kilátótorony.

Ha a fővárosi ember úgy a magasból akarta áttekinteni ezt a mi szépséges Budapestünket, akkor fölment a Jánoshegy tetejére, lévén ez a legmagasabb pontja a budai hegyvidéknek. Régebb idő óta egy faalkotmány állott itten a kirándulók részére, de ez nem felelt meg a célnak.

A kilátótorony évek hosszú során át vajudó kérdésében a Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata adta meg a döntő lökést, részint saját vagyonából, részint pedig áldozatkész tagjainak adományaiból. 1904-ben, májusban 51.000 koronát ajánlhattak már fel erre a célra a fővárosnak. A főváros törvényhatósági bizottsága az adományt elfogadta s néhai *Halmos* János polgármester előterjesztésére 1907. évi július 15-én megtartott közgyűlésén elhatározta, hogy a kilátótoronyt a mérnöki hivatal által *Schulek* Frigyes műegyetemi tanárnak, a Halászbástya művészlelkű megalkotójának közreműködésével és útmutatásai alapján kidolgozott tervek szerint az eredetileg 180.000 koronával előirányzott költségösszegért fölépítteti. Együttal elhatározta, hogy az új díszes művet »Erzsébet kilátótorony«-nak nevezi el, mert ez a hely a megboldogult királyné kedves kiránduló helye volt, ahol igen sokszor gyönyörködött a főváros nagyszerű panorámájában.

A torony köralakú — a Halászbástya-hoz hasonlóan — román stílusban épült, süttöi és borosjenői terméskőből; komoly, széles tagozással és három egymás fölött elhelyezett nyitott téraszsíval. Magassága huszonhat méter, alapjának átmérője pedig 16,5 méter. Bejárója a Budakesz felé eső oldalán van, ahonnan a torony falához kívül odailleszkedő széles lépcsőn az előcsarnokba jutunk. Ez egy 4,75 méter ma-

A jánoshegyi Erzsébet királyné kilátótorony.